

INFORMACIJA

o izgradnji I faze luke Virpazar sa pratećim objektima, koja se implementira u okviru INTERREG IPA projekta prekogranične saradnje Albanija, Crna Gora, Italija multimodalna transportna povezanost (ALMONIT MTC)

Ministarstvo kapitalnih investicija jedan je od partnera na projektu Albanija, Crna Gora, Italija multi modalna transportna povezanost (ALMONIT MTC), koji se implementira u okviru INTERREG IPA programa prekogranične saradnje Italija – Albanija – Crna Gora, a čiji je glavni cilj poboljšanje povezanosti između zemalja regiona kroz razvoj multimodalnog saobraćaja i uspostavljanje unutrašnjih plovnih puteva i pomorskih linija. U okviru ovog projekta, odobrena finansijska sredstva u iznosu od 2.440.000,00€, Ministarstvo je usmjerilo na pripremu projektne dokumentacije i izgradnju I Faze luke Virpazar.

Implementacija projekta ALMONIT MTC, započeta je u maju 2019. godine i predviđeno je da traje do decembra 2022. godine, dok je planirani rok za izgradnju luke osam mjeseci. Navedeno jasno ukazuje na hitnost u rješavanju nastalih spornih pitanja.

Naime, na osnovu izdatih Urbanističko – tehničkih uslova za izgradnju Graničnog prelaza Virpazar i Luke Virpazar, u okviru zone F, u obuhvatu Državne studije lokacije „Virpazar“ (DSL), Ministarstvo kapitalnih investicija je pristupilo izradi Idejnog rješenja Graničnog prelaza Virpazar, kao i Idejnog i Glavnog projekta prve faze Luke Virpazar. Na osnovu Glavnog projekta, Ministarstvo je raspisalo tender za izvođenje radova na izgradnji luke sa pratećim objektima, 29. novembra 2021. godine.

S obzirom da luka spada u složene građevinske objekte, Ministarstvo ima zakonsku obavezu da prije početka radova podnese zahtjev za dobijanje građevinske dozvole Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, uz koji je potrebno dostaviti i pozitivan izvještaj Komisije na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu. Predmetni Elaborat Ministarstvo kapitalnih investicija je predalo Agenciji za zaštitu životne sredine na saglasnost 30. septembra 2021. godine. Shodno Zakonu, formirana je Komisija i zakazana Javna rasprava. Javna debata je održana 01. novembra 2021. godine i zainteresovane strane su bile u mogućnosti da dostave pisane primjedbe na Elaborat. Izvještaj Komisije sa primjedbama Ministarstvo je dobilo 22. novembra 2021. godine.

Razmatranjem primjedbi Komisije došlo se do zaključka da određene stavke, konkretno one koje se odnose na zonu zaštite lokacije koja je predviđena za izgradnju luke Virpazar (u skladu sa DSL) i nulto stanje biodiverziteta, onemogućavaju realizaciju projekta u predviđenom roku. Naime, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma nema zvaničan dokumenat na osnovu kojeg su definisane zone zaštite Nacionalnog parka, pa je kao primjedbama Komisija navela da se obrađivač elaborata pozivao na Plan upravljanja nacionalnim parkom, koji nije akt na osnovu kojeg se određuju zone zaštite, te da s tim u vezi obrađivač treba da pribavi izjašnjenje od organa državne uprave nadležnog za planiranje prostora u kojoj se zoni nalazi predmetna lokacija. Po pitanju izrade nultog stanja biodiverziteta, Izvještajem komisije traženo je da ova ispitivanja i rezultati budu tretirani kroz cijeli kalendarski ciklus. Uzimajući u obzir rokove za završetak projekta, jasno je da se mora pronaći model za prevazilaženje ove stavke, kao i za postavljanje najkraćih rokova za izdavanje građevinske dozvole.

U cilju rješavanja navedenih pitanja, 01. decembra održan je sastanak predstavnika Ministarstva kapitalnih investicija i Projektanta sa nadležnim institucijama, odnosno Ministarstvom ekologije, prostornog planiranja i urbanizma i Agencijom za zaštitu životne sredine. Shodno zaključcima sa sastanka, istog dana Ministarstvo je uputilo dopis Direktoratu za zaštitu prirode Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, kako bi se pisanim putem izjasnili po pitanju zone zaštite dijela Nacionalnog parka Skadarskog jezera

predviđenog za izgradnju luke Virpazar. Do danas odgovor nije dostavljen Ministarstvu kapitalnih investicija, ni nakon više poslatih urgencija.

Osim pitanja elaborata, nadležno Ministarstvo je prilikom izdavanja Urbanističko-tehničkih uslova izostavilo da dostavi Posebne tehničke uslove Regionalnog vodovoda Crnogorsko primorje, što je prilikom projektovanja bilo obavezno uzeti u obzir, s obzirom da se na kompletnoj predmetnoj lokaciji nalaze dvije cijevi regionalnog vodovoda i visokonaponski kabal. U vezi sa tim, Ministarstvo kapitalnih investicija je uputilo zahtjev za dobijanje dopune Urbanističko-tehničkih uslova, koji odgovor takođe nije dostavljen, iako je više puta naznačena hitnost u reagovanju.

Ovakvim postupanjem, Ministarstvo kapitalnih investicija je spriječeno da nastavi dalju implementaciju projekta, koji je Vlade Crne Gore podržala kao projekat od nacionalnog i regionalnog značaja i u tom cilju na sjednici od 22.07.2021. godine odobrila planiranje nedostajućih finansijskih sredstava za njegovu realizaciju, te zadužila Ministarstvo finansija i socijalnog staranja da Prijedlogom zakona o budžetu za 2022. godinu planira nedostajuća sredstva u iznosu od 1.556.421,14€ za tu namjenu.

Naglašavamo da u implemetaciji projekata prekogranične saradnje partneri ne djeluju samostalno, već imaju zajednički projektni cilj i neispunjavanje obaveza od strane bilo kog partnera, povlači određene posljedice. S tim u vezi, važno je imati na umu da svako prolongiranje dovodi u pitanje pravovremenu realizaciju ovog projekta, što se može višestruko negativno odraziti. Osim što bi Vlada imala obavezu da vrati sva do sad utrošena sredstva, našla bi se i u situaciji u kojoj mora nadoknaditi gubitke svim projektnim partnerima koji bi realizaciju daljih aktivnosti finansirali iz sopstvenih sredstava. U krajnjem, ovakva situacija bi dovela do gubljenja kredibiliteta prilikom apliciranja za nove projekte.